

KETURŠALIŲ BENDRADARBIAVIMO PROTOKOLŲ VERTINIMO APŽVALGA

Atlikta remiantis vykdytomis Regioninių jaunimo organizacijų tarybų stiprinimo programų finansavimo 2016–2017 metais konkurso būdu finansuotų regioninių jaunimo organizacijų tarybų atstovų ir šių savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių apklausomis

Vadovaujantis Regioninių jaunimo organizacijų tarybų stiprinimo programų finansavimo konkurso (toliau – Konkursas) nuostatuose įtvirtinta sąlyga, 2016 m. I ketvirtį tarp kiekvienos iš 14-ka finansavimą Konkurso būdu gavusių regioninių jaunimo organizacijų tarybų (toliau – RJOT), RJOT atstovaujamos savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė), Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) ir Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (toliau – LiJOT) buvo pasirašytas keturšalio bendradarbiavimo protokolas, siekiant sistemingos jaunimo politikos plėtros regionuose. Prabėgus vieneriems metams po protokolo pasirašymo, Departamento parengtos apklausos skirtos įvertinti keturšalio bendradarbiavimo tarp Savivaldybės, RJOT, Departamento ir LiJOT efektyvumą bei pasiektus rezultatus.

Internetinėse apklausoje, pateikiančiose keturšalių bendradarbiavimo protokolų vertinimą jų pasirašymo vertingumo bei pasiektų pokyčių atžvilgiu, dalyvavo visų 14-os Konkurso būdu finansuotų RJOT atstovai (esami vadovai ar protokolo pasirašymo metu RJOT vadovavę asmenys, taip pat programų vadovai) ir 13 šių savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių (toliau – JRK). Šioje apžvalgoje pateikiami apibendrinti duomenys, gauti atlikus lyginamąją abiejose apklausoje pateiktų atsakymų analizę. Kadangi 14-kos pasirašytų keturšalių bendradarbiavimo protokolų turinys, vertinant RJOT ir Savivaldybės prisiimtus įsipareigojimus, daugiau ar mažiau skiriasi, reikėtų pažymėti, kad atsakymuose ieškota tik bendrų vardiklių ir (ar) tendencijų, leidžiančių įvertinti protokolo, kaip sutartinio dokumento, teigiamus bei tobulintinus aspektus.

RJOT ATSTOVŲ IR JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIŲ APKLAUSŲ REZULTATAI

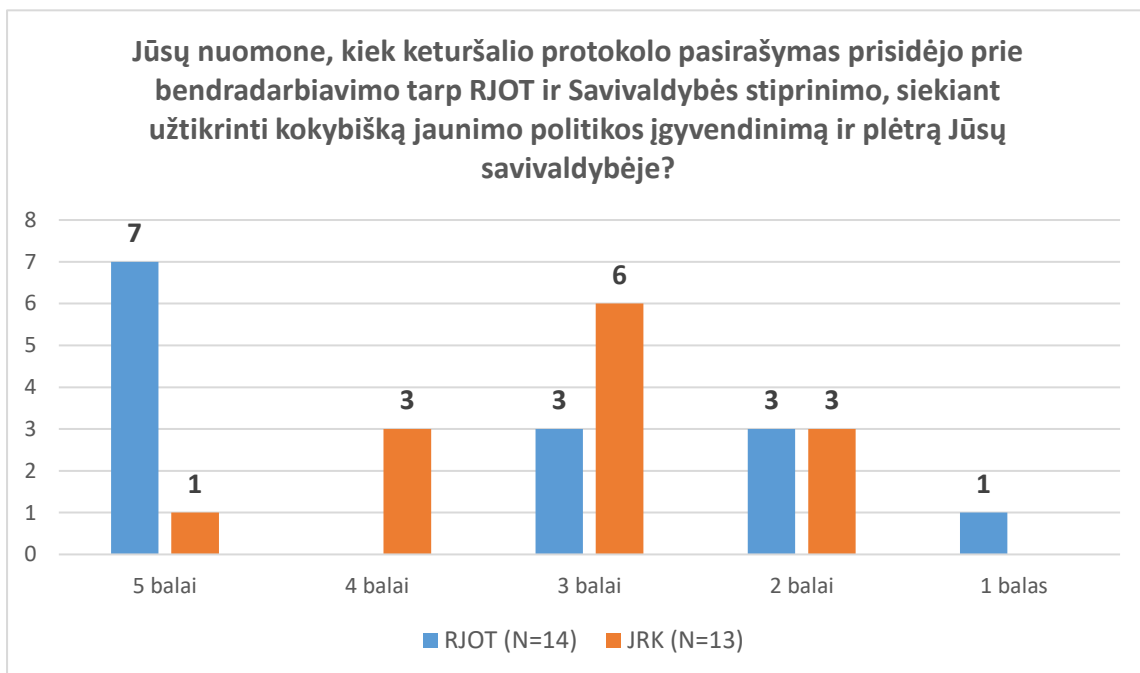
Apklausoje RJOT atstovų ir JRK klausta, *kiek, jų nuomone, keturšalio protokolo pasirašymas prisidėjo prie bendradarbiavimo tarp RJOT ir Savivaldybės stiprinimo, siekiant užtikrinti kokybišką jaunimo politikos įgyvendinimą ir plėtrą savivaldybėje?*

Abiejų respondentų grupių įvertinimas balais skalėje nuo 1 iki 5 iliustruojamas 1 pav. Diagramoje matyti, kad dviejų šalių – RJOT ir Savivaldybės, kuriai atstovauja JRK – nuomonės dėl keturšalio protokolo pasirašymo naudos skiriasi: jei 50 proc. RJOT skyrė 5 balus, tai beveik pusė (46 proc.) JRK protokolą įvertino 3 balais.

RJOT atstovų, skyrusių aukščiausią įvertinimą, pagrindiniai argumentai būtų tokie:

- protokolo pasirašymas užtikrino saugumą tam tikrais sutartyje numatytais klausimais bei finansinę Savivaldybės paramą (Marijampolės RJOT);

- padidėjęs Savivaldybės domėjimasis jaunimo politika ir prisidėjimas prie kokybiškos veiklos įgyvendinimo (Šilalės r., Pakruojo r. RJOT);
- visų šalių atsakingai įgyvendinami sutartiniai įsipareigojimai (Šiaulių m., Jonavos r. RJOT);
- teisinis bendradarbiavimo skatinimas (Akmenės r. RJOT);
- patikimesnis Savivaldybės požiūris į RJOT (Utenos r. RJOT).

1 pav. Protokolo nauda stiprinant bendradarbiavimą tarp RJOT ir Savivaldybės

Žemesnius balus RJOT atstovai skyrė dėl protokolo formalumo (Kauno m., Kauno r. RJOT), abstraktumo (Vilniaus m. RJOT) ar dėl esamo glaudaus bendradarbiavimo, kuriam protokolo pasirašymo aktas neturėjo jokios įtakos (Panevėžio r., Rokiškio r. RJOT) arba įpareigojo Savivaldybę rimčiau žiūrėti į jaunimo reikalus rajone (Zarasų r. RJOT).

Dauguma JRK, skyrė 3 balus, pažymi, kad protokolu įtvirtinti Savivaldybės įsipareigojimai RJOT bei veiksmai, siekiant užtikrinti kokybišką jaunimo politikos įgyvendinimą ir plėtrą savivaldybėje, yra vykdomi nepriklausomai nuo jo pasirašymo (Marijampolės JRK); kokybiškos paslaugos vis tiek būtų užtikrintos, nes Savivaldybės viena iš prioritetinių sričių – jaunimo politikos stiprinimas (Utenos r. JRK); Savivaldybė su RJOT ir taip palaiko glaudžius ryšius (Šiaulių m., Rokiškio r. JRK). Žemesnis įvertinimas skirtas dėl protokolo deklaratyvaus pobūdžio (Vilniaus m. JRK), neturėjusio ypatingos reikšmės tolesniam jaunimo politikos įgyvendinimui (Kauno m. JRK), taip pat dėl RJOT aktyvumo stokos nepakitusio šalių bendradarbiavimo (Panevėžio r. JRK).

Aukštesnius balus savivaldybių JRK skyrė už protokole numatytus aktualius ir konkrečius įsipareigojimus (Akmenės r. JRK), išdėstytas šalių sąlygas, atspindinčias poreikį, bei rezultatų siekimo tvarką (Šilalės r. JRK), protokolą kaip labiau įpareigojantį (Pakruojo r. JRK),

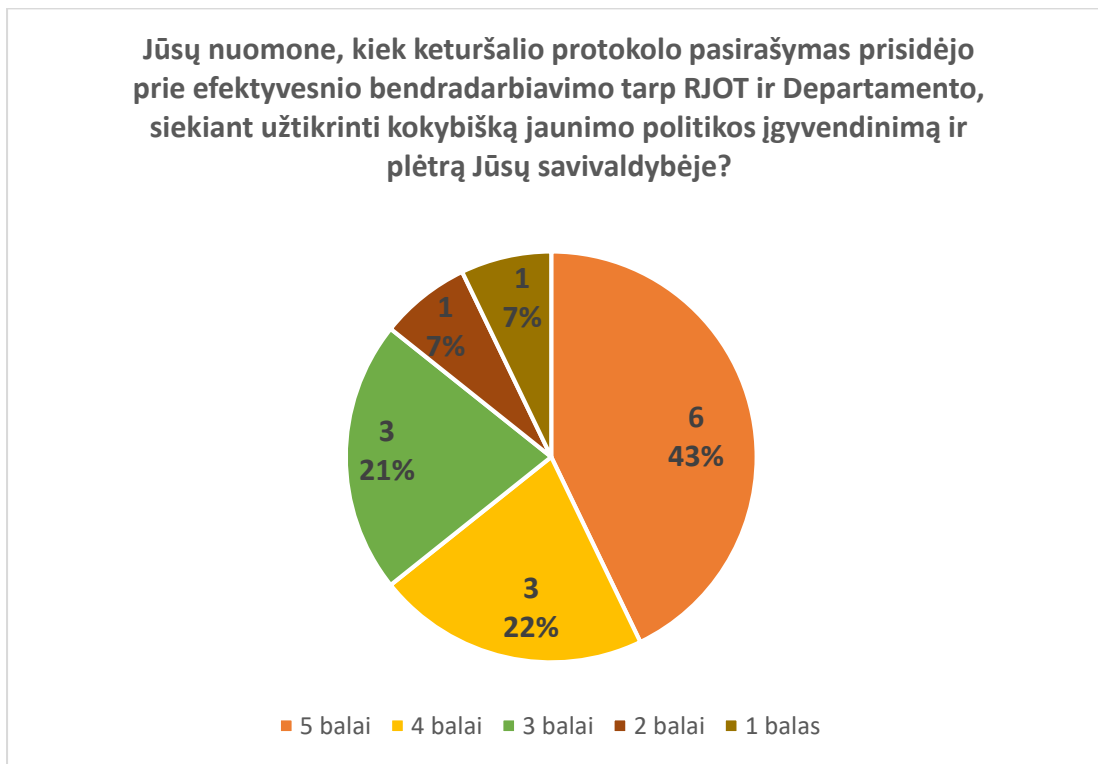
argumentuotą pagrindą planuojant ir vykdant Savivaldybės jaunimo plėtros programos strateginius planus (Klaipėdos m. JRK).

Papildomai RJOT atstovų klausta, *kiek keturšalio protokolo pasirašymas prisidėjo prie efektyvesnio bendradarbiavimo tarp RJOT ir Departamento, siekiant užtikrinti kokybišką jaunimo politikos įgyvendinimą ir plėtrą savivaldybėje?*

2 pav. pateiktas keturšalio protokolo pasirašymo naudingumo vertinimas, prisidedant prie efektyvesnio RJOT ir Departamento bendradarbiavimo. Aukšti balai Departamentui skirti už suteikiamas konsultacijas reikiamais klausimais (Šilalės r. RJOT), nuolatinį bendravimą ir rodiklių stebėseną (Šiaulių m. RJOT), didelę pagalbą (Marijampolės RJOT), veiklos gairių priminimą (Jonavos r. RJOT), Konkurso būdu teikiamą finansavimą (Pakruojo r. RJOT), įpareigojimą Savivaldybei skirti dalinį finansavimą RJOT (Zarasų r. RJOT).

Nuo 1 iki 3 balų skirta protokolo pasirašymo tarp RJOT ir Departamento svarbumui įvertinti:

- RJOT veikla vykdoma kaip ir seniau, ženklėsnes įtakos pasirašymas neturėjo (Kauno m., Kauno r., Rokiškio r. RJOT);
- protokolas per daug abstraktus, tačiau buvo naudingas visų šalių susitikimas (Vilniaus m. RJOT).

2 pav. Protokolo nauda stiprinant bendradarbiavimą tarp RJOT ir Departamento (N=14)

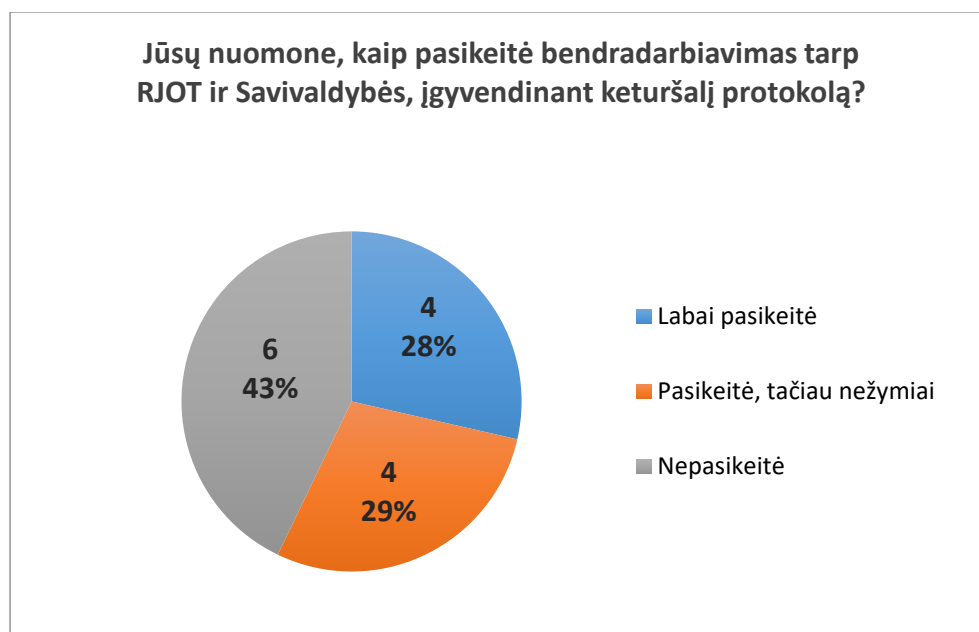
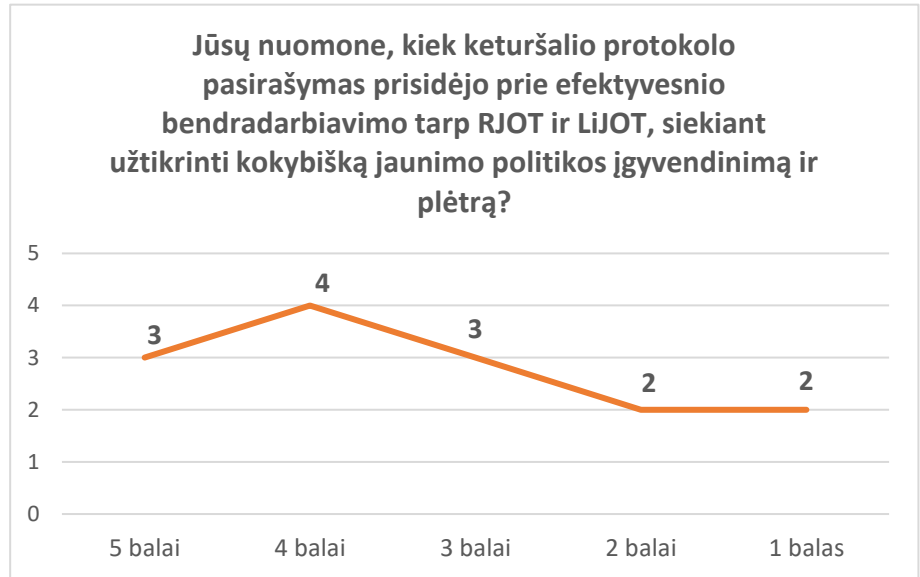
Į klausimą, kiek keturšalio protokolo pasirašymas prisidėjo prie efektyvesnio bendradarbiavimo tarp RJOT ir LiJOT, siekiant užtikrinti kokybišką jaunimo politikos įgyvendinimą ir plėtrą, pateikti RJOT atsakymai iliustruojami 3 pav.

3 pav. Protokolo nauda stiprinant bendradarbiavimą tarp RJOT ir LiJOT (N=14)

Apibendrinant gautus atsakymus, respondentų santykis su LiJOT įvertintas teigiamai, nors balai ir skyrėsi. Tiek aukšti, tiek mažesni balai skirti tų RJOT, kurie mano, jog protokolo pasirašymas iš esmės neturėjo jokios įtakos bendravimui ir

bendradarbiavimui su LiJOT (Rokiškio r., Zarasų r., Akmenės r., Utenos r., Kauno r., Kauno m., Vilniaus m. RJOT). Aukštą įvertinimą skyrė RJOT, pagrindę, kad LiJOT suteikia mokymų galimybes (Marijampolės RJOT), siūlo konsultacijas bei domisi organizacijos problemomis (Šilalės r., Jonavos r. RJOT).

Į klausimą, kaip pasikeitė bendradarbiavimas tarp RJOT ir Savivaldybės, įgyvendinant keturšalį protokolą, RJOT atstovų nuomonės pasiskirstė daugmaž po lygiai (žr. 4 pav.)

4 pav. Bendradarbiavimo tarp RJOT ir Savivaldybės pokytis (RJOT vertinimas; N=14)

Ženklių pokytį, bendradarbiaujant su Savivaldybe, įvardijo Akmenės r., Jonavos r., Marijampolės ir Šilalės r. RJOT. Ši pokytį žymi RJOT išskirtas: išaugęs Savivaldybės geranoriškumas organizacijos atžvilgiu (Akmenės r. RJOT), atsiradęs glaudesnis ryšys (Jonavos r. RJOT), domėjimasis RJOT renginiais ir teikiama pagalba (Šilalės r. RJOT); RJOT dalyvavimas Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos (toliau – SJRT) veiklose ir pasiūlymų teikimas, į kuriuos atsižvelgiama (Jonavos r., Marijampolės RJOT), taip pat atskira eilutė savivaldybės biudžete (Marijampolės RJOT). Klaipėdos m., Šiaulių m., Utenos r. ir Zarasų r. RJOT vadovų nuomone, bendradarbiavimas su Savivaldybe, įgyvendinant keturšalį protokolą, yra pasikeitęs, tačiau nežymiai: pastebimas didesnis pasitikėjimas RJOT ir jaunimo iniciatyvomis, „netrukdymas“ (Šiaulių m., Utenos r. RJOT), savivaldybės įsipareigojimas skirti arba jau skirtas didesnis RJOT finansavimas (Utenos r., Zarasų r. RJOT).

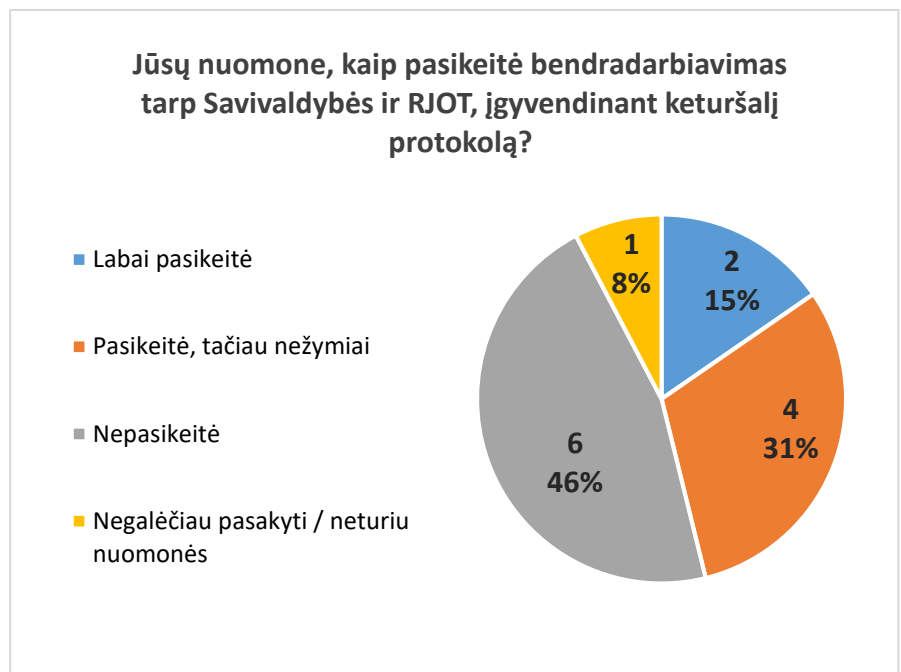
Nepakitusį bendradarbiavimo santykį įvardijo Kauno m. ir Kauno r., Pakruojo r., Panevėžio r., Rokiškio r. ir Vilniaus m. RJOT atstovai, kurių nuomone, bendradarbiavimas tarp Savivaldybės ir RJOT buvo glaudus iki protokolo pasirašymo, todėl reikšmingesnių pokyčių nepastebėta. Į klausimą, *kokios priežastys trukdė pasinaudoti keturšalio protokolo galimai teikiama nauda*, akcentuotas protokolu įtvirtintų šalių įsipareigojimų neapibrėžtumas, formalumas (Kauno m., Kauno r., Vilniaus m. RJOT).

5 pav. Bendradarbiavimo tarp Savivaldybės ir RJOT pokytis (JRK vertinimas; N=13)

Lyginant su RJOT atstovų nuomone, kaip keitėsi bendradarbiavimas tarp Savivaldybės ir RJOT, įgyvendinant keturšalį susitarimą, savivaldybėms atstovaujančių JRK, manančių, kad bendradarbiavimas labai pasikeitęs, yra dvigubai mažiau. Akmenės r. JRK pastebi aktyvesnį dialogą: spręsta daugiau jaunimui

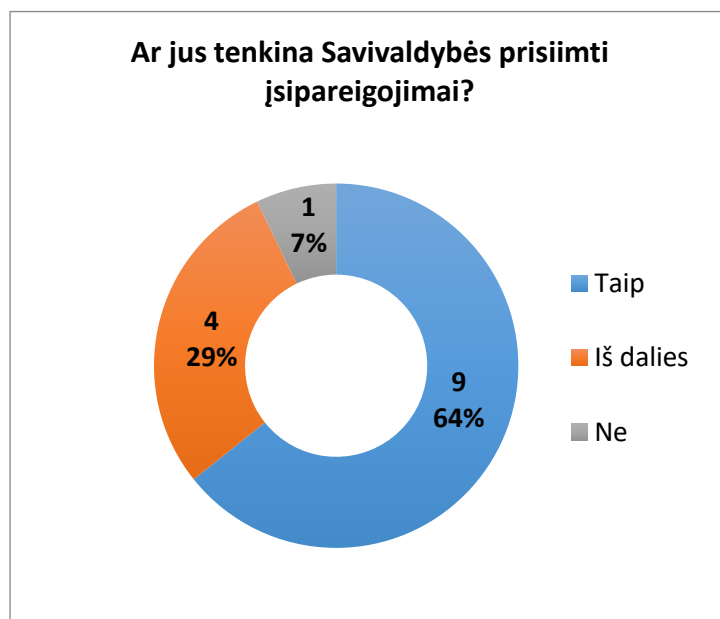
aktualių klausimų, Savivaldybės politikai yra dažniau kviečiami į RJOT renginius ir susitikimus, RJOT deleguoti atstovai aktyviau veikia SJRT veikloje. Šilalės r. JRK akcentuoja Savivaldybės ir RJOT susitarimą dėl bendrų tikslų siekimo, įgyvendinant jaunimo politiką rajone. Marijampolės ir Jonavos r. JRK, kitaip nei RJOT atstovai, ženklaus pokyčio bendradarbiavime tarp Savivaldybės ir RJOT neįvardijo.

Kad bendradarbiavimas nesikeitė arba pasikeitė, tačiau nežymiai, teigia tiek pat JRK, kiek ir RJOT atstovų, nors procentinė dalis nežymiai skiriasi dėl nevienodo respondentų skaičiaus. Nežymų

bendradarbiavimo pokytį, JRK nuomone, sąlygoja pastebimas padidėjęs jaunų žmonių dalyvavimas, sprendžiant bendruomenei aktualius klausimus (Šiaulių m. JRK), aktyvesnis RJOT narių dalyvavimas Savivaldybės darbo grupėse, SJRT, jaunimo politikos plėtros programos priemonių planavime (Klaipėdos m. JRK), išryškintas RJOT, kaip lygiavertčio partnerio, vaidmuo (Pakruojo r. JRK), atsižvelgiama į jaunų žmonių poreikius, pasiūlymus, idėjas (Jonavos r. JRK). JRK įvardintos priežastys, kas galėjo trukdyti pasinaudoti keturšalio protokolo galimai teikiama nauda: mažas RJOT aktyvumas (Panevėžio r. JRK), motyvuotų jaunų žmonių RJOT trūkumas, aktyviems lyderiams išvykstant į didžiuosius miestus ar emigruojant (Pakruojo r. JRK), RJOT pirmininko ir tarybos dažna kaita (Klaipėdos m. JRK), iniciatyvos trūkumas bei darbuotojų kaita (Kauno r. JRK), monitoringo nebuvimas (Kauno m. JRK).

RJOT atstovų paklausus, *ar juos tenkina Savivaldybės priiimti įsipareigojimai*, dominuoja teigiamas atsakymas.

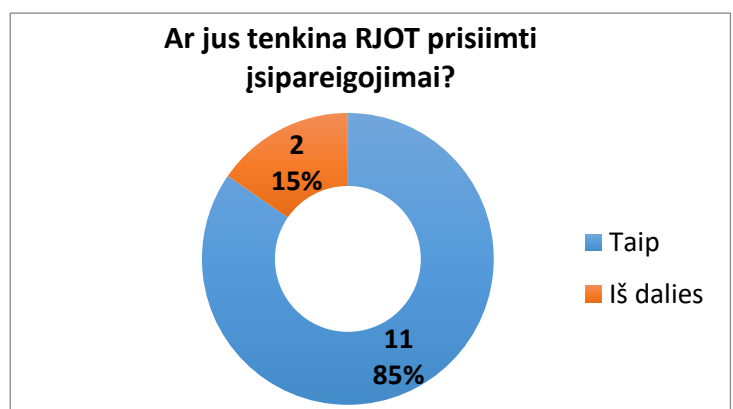
6 pav. RJOT pasitenkinimas Savivaldybės priiimtais įsipareigojimais (N=14)

6 pav. pateikti duomenys rodo, kad daugiau kaip pusė (64 proc.) RJOT atstovų yra patenkinti savivaldybių priiimtais įsipareigojimais, 29 proc. respondentų (Kauno m., Kauno r., Klaipėdos m. ir Utenos r. RJOT) teigia esą patenkinti iš dalies, ir tik Vilniaus m. RJOT netenkina Savivaldybės protokole įtvirtinti įsipareigojimai. RJOT atsakymai vertinant savivaldybių priimtų įsipareigojimų vykdymą iš esmės nesiskyrė: jei įsipareigojimai

vertinti teigiamai, tai ir jų vykdymas yra matomas bei vertinamas; jei įsipareigojimai tenkinantys iš dalies – ir jų vykdymas patenkinamas (Klaipėdos m. RJOT) ar nekuriantis jokio pokyčio (Utenos r. RJOT).

7 pav. Savivaldybės pasitenkinimas RJOT priiimtais įsipareigojimais (N=13)

Lyginant su RJOT atstovų vertinimu, savivaldybių pasitenkinimo RJOT priiimtais įsipareigojimais lygis yra dar aukštesnis. Į klausimą, *ar jus tenkina RJOT priiimti įsipareigojimai, teigiamai* atsakė dauguma (85 proc.)

JRK. Atsakymą *iš dalies* pasirinko Kauno m. ir Panevėžio r. JRK. Bendrai vertinant RJOT priimtų įsipareigojimų vykdymą, JRK atsakymai iš esmės nesiskyrė nuo RJOT priimtų įsipareigojimų vertinimo: teigiamai įvertinę RJOT įsipareigojimus, JRK *puikiai, gerai, teigiamai* vertino ir šių įsipareigojimų vykdymą. Kauno m. JRK nuomone, pasigesta aktyvios RJOT partnerystės rengiant jaunimo politikos dokumentų projektų stebėseną, dalyvaujant jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimo tyrime, Panevėžio r. JRK teigimu, nėra didelio RJOT aktyvumo vykdant įsipareigojimus. Aktyvesnio RJOT vaidmens vienijant rajono jaunimo organizacijas bei joms atstovaujant, teikiant daugiau pasiūlymų dėl jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo bei ugdant jaunimo lyderius norėtų matyti Pakruojo r. JRK, daugiau tolygumo ir nuoseklumo įgyvendinant priimtus įsipareigojimus, kurio pritrūko dėl jau minėtos dažnos vadovų ir tarybos kaitos – Klaipėdos m. JRK.

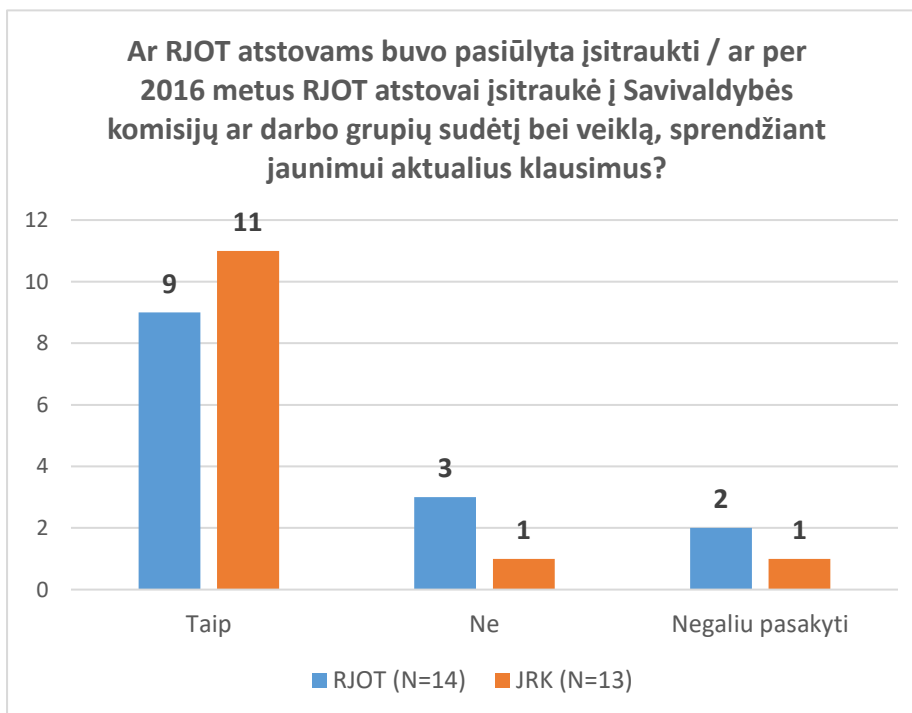
Pasiteiravus RJOT atstovų, *ar jiems buvo sudarytos sąlygos įsitraukti į Savivaldybės planavimo dokumentų įgyvendinimą, įgyvendinimo stebėseną ar teisės aktų ir planavimo dokumentų projektų rengimą*, dauguma RJOT atsakė *taip* (10 RJOT) arba *iš dalies, nepilnai, dalinai* (3 RJOT). Jei apibendrintume atsakymus, kuriuose kalbama ne tik apie RJOT dalyvavimą SJRT veikloje, bet ir konkrečiai minimas RJOT įtraukimas į planavimo dokumentų įgyvendinimą ar teisės aktų ir planavimo dokumentų projektų rengimą, atsakymų skaičius susiaurėtų iki 2–6 RJOT: Šilalės r. RJOT atstovai dalyvavo jaunimo problemų sprendimo plano 2013–2018 m. papildyme, Šiaulių m. RJOT – strateginio plano rengime; Panevėžio r. ir Rokiškio r. RJOT atstovai mini dalyvavimą savivaldybės tarybos posėdžiuose; Zarasų r. RJOT teigimu, į savivaldybės planavimo dokumentų rengimą jaunimas paprastai nėra įtraukiamas, tik retkarčiais pakviečiamas į pristatymus, diskusijas; Vilniaus m. RJOT savo atsakymą argumentuoja, kad savivaldybė kviečia atstovus į įvairias komisijas, per kurias yra galimybė išsakyti savo pastabas dėl planavimo ir kitų dokumentų, tačiau į pastabas ne visuomet atsižvelgiama.

JRK atsakymus, *ar RJOT atstovai aktyviai įsitraukė į Savivaldybės planavimo dokumentų įgyvendinimą, įgyvendinimo stebėseną ar teisės aktų ir planavimo dokumentų projektų rengimą*, galima apibendrinti į tokias vertinimo grupes:

- **Taip, RJOT nariai (aktyviai) dalyvavo ir (ar) dalyvauja:** darbo grupėse rengiant strateginį miesto plėtros planą, SJRT, NVO taryboje, vykdo jaunimo apklausas ir teikia pasiūlymus SJRT dėl jaunimo problemų sprendimo (Šiaulių m. JRK); dalyvavo analizuojant 2017–2018 m. Savivaldybės jaunimo problemų sprendimo planą (Akmenės r. JRK); įtraukiami į įvairias darbo grupes (jaunimo organizacijų projektų vertinimo komisija, jaunimo politikos kokybės vertinimo darbo grupė, VVG valdyba, socialinės partnerystės darbo grupė ir kt.), aktyviai dalyvavo rengiant Pakruojo rajono savivaldybės jaunimo problemų sprendimo 2016–2018 m. planą (Pakruojo r. JRK); per SJRT aktyviai teikė pasiūlymus dėl savivaldybės jaunimo politikos plėtros programos priemonių, taip pat dėl jaunimo projektų dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto projekto pakeitimo (Klaipėdos m. JRK). Teigiamai RJOT įsitraukimą taip pat vertina Marijampolės, Utenos r., Kauno r., Rokiškio r. JRK.

- **Taip, RJOT nariai (aktyviai) dalyvavo ir (ar) dalyvauja, tačiau trūksta Savivaldybės palaikymo:** kad trūksta Savivaldybės atstovų pastangų, nors RJOT pirmininkas, valdybos nariai ir aktyvūs organizacijos nariai dalyvauja minėtose veiklose, pažymėjo Šilalės r. JRK; Jonavos r. JRK teigimu, nepaisant Jonavos r. RJOT pirmininko iniciatyvumo ir aktyvumo, organizacija kol kas per mažai įtraukiama į svarbių, ilgalaikių dokumentų rengimą.
- **Iš dalies, mažai įsitraukia:** RJOT aktyvaus įsitraukimo ir dalyvavimo Savivaldybės planavimo dokumentų projektų rengimo, įgyvendinimo, stebėsenos procesuose, JRK vertinimu, trūksta Vilniaus m., Kauno m. ir Panevėžio r. RJOT.

Vertinant RJOT atstovų į(si)traukimą į Savivaldybės komisijų ar darbo grupių veiklą (žr. 8 pav.), RJOT atstovų apklausos rezultatai rodo, kad daugiau kaip pusei RJOT (9) buvo pasiūlyta įsitraukti į Savivaldybės komisijų ar darbo grupių sudėtį bei veiklą, sprendžiant jaunimui aktualius klausimus, 3 RJOT (Kauno m., Panevėžio r. ir Zarasų r. RJOT) – nebuvo pasiūlyta, dar 2 RJOT (Jonavos r. ir Marijampolės RJOT) negalėjo atsakyti į šį klausimą.

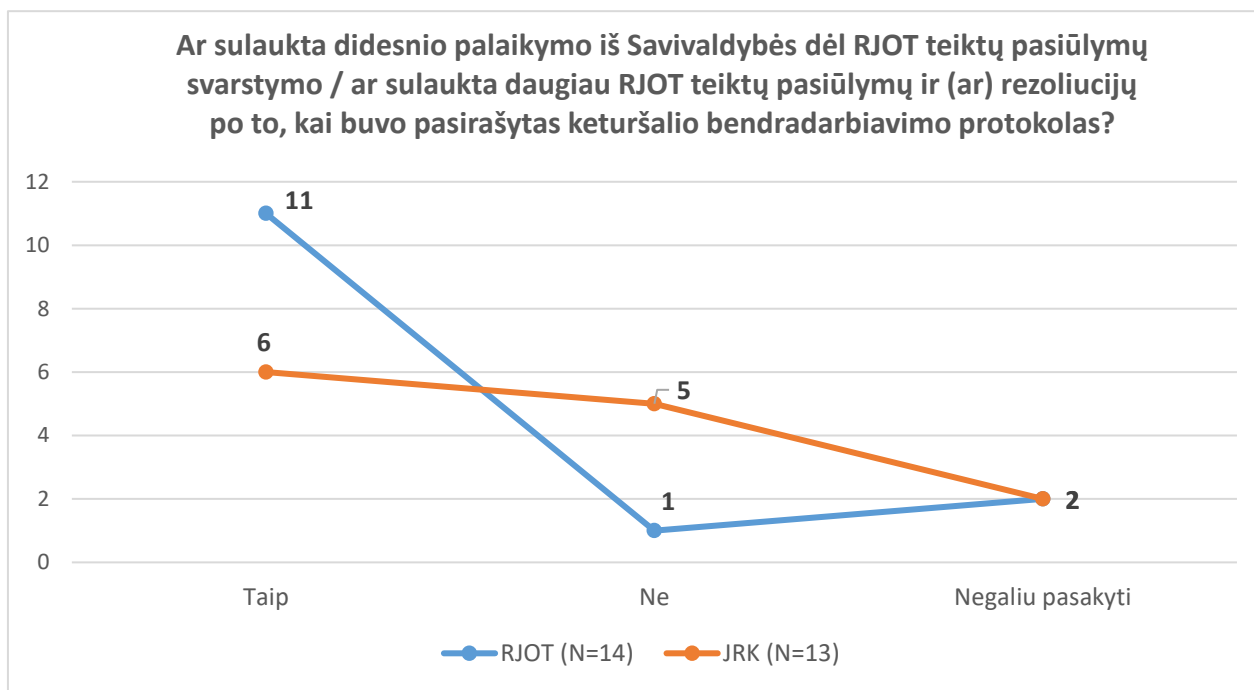

8 pav. RJOT į(si)traukimas į Savivaldybės komisijų ir (ar) darbo grupių veiklą.

JRK vertinimu, per 2016 metus dauguma RJOT (11) įsitraukė į Savivaldybės komisijų ar darbo grupių sudėtį bei veiklą, sprendžiant jaunimui aktualius klausimus, išskyrus 1 RJOT (Kauno m. RJOT), Panevėžio r. JRK negalėjo atsakyti į šį klausimą.

Savivaldybės palaikymo svarstant teiktus RJOT pasiūlymus ir (ar) rezoliucijas bei RJOT teiktų pasiūlymų skaičiaus pokyčio, pasirašius keturšalį bendradarbiavimo protokolą, vertinimas iliustruojamas 9 pav. Į klausimą, *ar sulaukėte didesnio palaikymo iš Savivaldybės dėl RJOT teiktų pasiūlymų ir (ar) rezoliucijų svarstymo jaunimo problemų sprendimo ir jaunimo politikos regione tobulinimo klausimais*, dauguma RJOT (11) atsakė **taip**, 1 RJOT (Vilniaus m. RJOT) – **ne**, 2 RJOT (Klaipėdos m. ir Panevėžio r. RJOT) – **negaliu pasakyti**. JRK teigimu, daugiau RJOT teiktų pasiūlymų ir (ar) rezoliucijų jaunimo problemų sprendimo ir jaunimo politikos regione tobulinimo klausimais po to, kai buvo pasirašytas keturšalio bendradarbiavimo protokolą, sulaukta iš 6 RJOT (Akmenės r., Jonavos r., Pakruojo r., Rokiškio r., Šiaulių m. ir Šilalės r. RJOT), Kauno r. ir Klaipėdos m. RJOT negalėjo atsakyti į

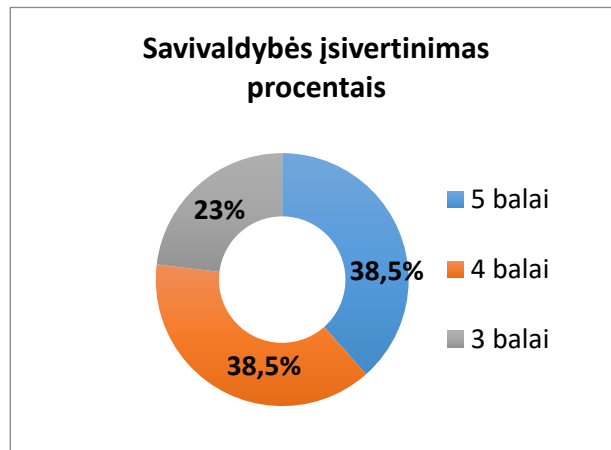
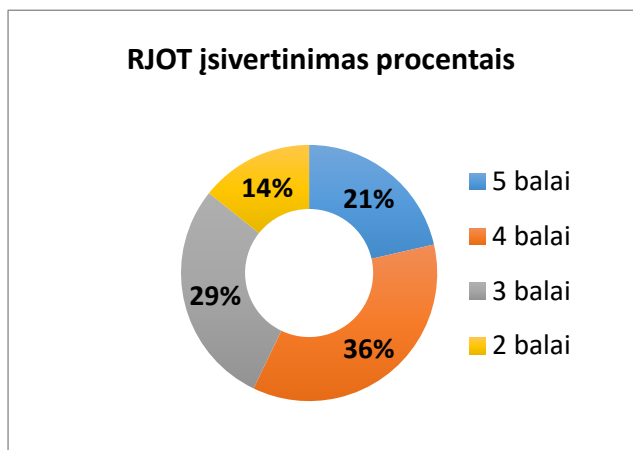
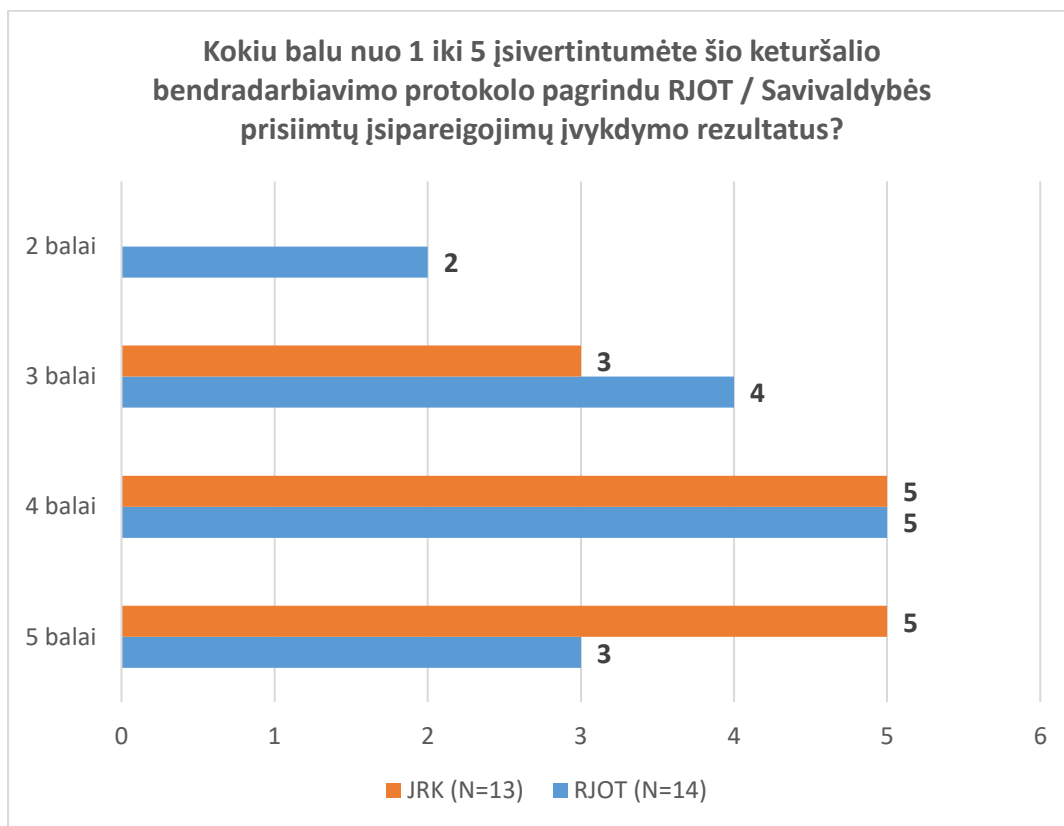
ši klausimą. Likusiai RJOT daliai (Kauno m., Marijampolės, Panevėžio r., Utenos r. ir Vilniaus m. RJOT) keturšalis susitarimas neturėjo įtakos teikiamų pasiūlymų skaičiui.

9 pav. Savivaldybės palaikymo svarstant teiktus RJOT pasiūlymus bei RJOT teiktų pasiūlymų skaičiaus pokyčio, pasirašius keturšalį susitarimą, vertinimas

10 pav. pateikiamas RJOT ir JRK atliktas pasirašyto keturšalio bendradarbiavimo protokolo pagrindu RJOT ar Savivaldybės priimtų įsipareigojimų įvykdymo rezultatų įšivertinimas. RJOT atstovų apklausos duomenimis, įšivertindami balu nuo 1 iki 5 priimtų įsipareigojimų įvykdymo rezultatus, aukščiausią įvertinimą sau už vykdomus įsipareigojimus skyrė Akmenės r., Šilalės r. ir Utenos r. RJOT vadovai, 4 balus – 5 RJOT (Jonavos r., Kauno m., Marijampolės, Pakruojo r. ir Šiaulių m. RJOT). Po 3 balus už savo per metus pasiektus rezultatus pažymėjo 4 RJOT (Klaipėdos m., Panevėžio r., Vilniaus m. ir Zarasų r. RJOT), 2 balus – 2 RJOT (Kauno r. ir Rokiškio r. RJOT).

Lyginant su RJOT pateiktais atsakymais, JRK įšivertinimo rezultatai aukštesni. 5 balai už Savivaldybės priimtų įsipareigojimų įvykdymo rezultatus skirti Akmenės r., Marijampolės, Pakruojo r., Šiaulių m., Utenos r. JRK; 4 balai – Kauno m., Kauno r., Klaipėdos m., Rokiškio r. ir Šilalės r. JRK; 3 balai – Jonavos r., Panevėžio r. ir Vilniaus m. JRK.

10 pav. Keturšalio bendradarbiavimo protokolo pagrindu RJOT / Savivaldybės priimtų įsipareigojimų įvykdymo rezultatų įsivertinimas balais nuo 1 iki 5 ir balų pasiskirstymas procentais

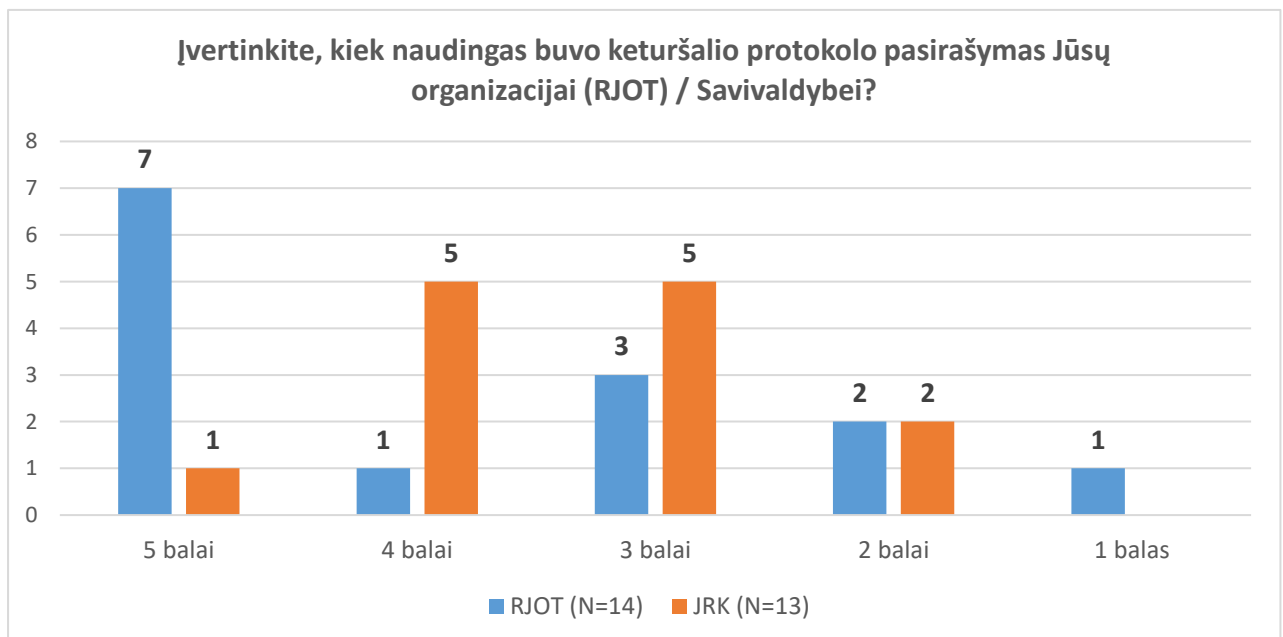
Kaip vertintų dar dviejų keturšalio bendradarbiavimo protokolo šalių – Departamento ir LiJOT – priimtus įsipareigojimus ir jų vykdymą, gauta abiejų respondentų grupių apklausos rezultatų skalė teigiama, atsakymams svyruojant nuo *įsipareigojimai įvykdyti, vertinu teigiamai*, iki *gerai, labai gerai, puikiai*. Pastabų Departamentui teikta dėl įsipareigojimų abstraktumo (Vilniaus m. RJOT), dar kartą išreikštas RJOT stiprinimo mokymų poreikis (Utenos r. RJOT), kurie, vadovaujantis keturšaliu susitarimu, buvo planuojami iki 2017 m. pabaigos, ir šiuo metu yra numatyti vykdyti du 2–3 dienų mokymai RJOT narių ir vadovų kompetencijoms stiprinti.

Apžvalgos pabaigai pateikiame RJOT atstovų ir JRK vertinimą, *kiek naudingas buvo keturšalio protokolo pasirašymas organizacijai / Savivaldybei*. Pusė apklaustų RJOT skyrė aukščiausią įvertinimą – 5 balus (Akmenės r., Jonavos r., Marijampolės, Pakruojo r., Šilalės r., Šiaulių m. ir Utenos r. RJOT), 4 balus – Zarasų r. RJOT; 3 balus skyrė Panevėžio r., Kauno m. ir Vilniaus m. RJOT, 2 balus – Klaipėdos m. ir Kauno r. RJOT, 1 balą – Rokiškio r. RJOT.

Argumentuodami savo atsakymus, RJOT atstovai akcentavo šiuos aspektus:

- **aukštas įvertinimas (4–5 balai) skirtas už:** Savivaldybės skirtą dalinį finansavimą (Marijampolės, Akmenės r., Utenos r. RJOT); sudarytas geresnes sąlygas vykdyti savo veiklą, atstovauti jaunimui įgyvendinant jaunimo politiką savo rajone (Jonavos r., Šiaulių m., Pakruojo r. RJOT); didelį visų šalių palaikymą (Šilalės r. RJOT);
- **vidutiniškai (3 balai) protokolo naudingumas vertintas už:** galimybę susėsti kelioms šalims vienoje vietoje ir įsivertinti esamą situaciją (Kauno m. RJOT), apžvelgti problematiką ir organizacijos vykdomas veiklas (Vilniaus m. RJOT); gerėjantį interesų atstovavimą (Panevėžio r. RJOT);
- **žemiausias įvertinimas (1–2 balai) skirtas:** už protokolo formalumą, neturintį jokių teisinių pasekmių (Kauno r. RJOT); nepastebėjus ženklų pokyčių po to, kai buvo pasirašytas protokolas (Rokiškio r. RJOT).

Lyginant su RJOT, JRK vertinimas protokolo pasirašymo naudingumo Savivaldybei atžvilgiu skiriasi: 5 balais protokolo naudingumą įvertino 1 JRK (Akmenės r. JRK), 4 balais – 5 JRK (Kauno r., Klaipėdos m., Pakruojo r., Panevėžio r., Šilalės r. JRK), 3 balais – 5 JRK (Jonavos r., Marijampolės, Rokiškio r., Šiaulių r., Utenos r. JRK), 2 balais – 2 JRK (Kauno m. ir Vilniaus m. JRK).

11 pav. Keturšalio protokolo pasirašymo naudingumo RJOT / Savivaldybei vertinimas

Apibendrinus JRK išsakytus argumentus, 4–5 balai skirti už Savivaldybės priimtus ir vykdomus konkrečius įsipareigojimus jaunimo politikos srityje (Šilalės r., Panevėžio r., Pakruojo r., Kauno r. JRK), jaunimo įgalinimą spręsti jiems aktualius klausimus kartu su Savivaldybės politikais, sudarytas sąlygas stiprėti jaunimo organizacijoms (Akmenės r. JRK); 3 balais įvertintas aktyvesnis jaunimo dalyvavimas darbo grupėse, teikiant pasiūlymus (Šiaulių m. JRK), Savivaldybės geresnis prieinamumas veikti jauniems žmonėms (Jonavos r. JRK), pridėtinės vertės nebuvimas (Marijampolės, Rokiškio r. JRK); 1–2 balai skirti dėl protokolo deklaratyvaus pobūdžio neturint realių veiklos mechanizmų (Vilniaus m. JRK), pasigesta sklandaus RJOT įsipareigojimų vykdymo (Kauno m. JRK).

KETURŠALIŲ BENDRADARBIAVIMO PROTOKOLŲ VERTINIMO IŠVADOS

- Keturšalio protokolo pasirašymo aktas, kaip prisidedantis prie bendradarbiavimo tarp RJOT ir Savivaldybės stiprinimo, palankiau įvertintas RJOT atstovų, kuriems protokolo pasirašymas užtikrino tam tikrą teisinį svorį bendradarbiaujant su Savivaldybe, Savivaldybės finansinę paramą ir palaikymą. Daugumos JRK požiūriu, Savivaldybei protokolo pasirašymas neturėjo reikšmingesnės įtakos.
- Tiek RJOT atstovų, tiek JRK kritiškai vertintas protokolo deklaratyvumo ir abstraktumo aspektai, naudos dalyje savivaldybių neįžvelgta ir dėl jau esamo glaudaus bendradarbiavimo tarp Savivaldybės ir RJOT.
- Ženklus pokytis tarpusavio bendradarbiavime įvardintas Akmenės r. ir Šilalės r. JRK ir RJOT atstovų. Nepakitusių bendradarbiavimą, įgyvendinant keturšalį protokolą, deklaravo Kauno m., Panevėžio r., Rokiškio r. ir Vilniaus m. JRK bei RJOT atstovai.
- RJOT atstovų bei JRK pasitenkinimas kitos šalies priimtais įsipareigojimais yra aukštas (atitinkamai 64 proc. ir 85 proc.), priimtų įsipareigojimų vykdymas įvertintas panašiai.
- Dauguma RJOT daugiau ar mažiau aktyviai dalyvauja Savivaldybės komisijų ar darbo grupių veikloje, rengiant planavimo dokumentų projektus ir (ar) įgyvendinant planavimo dokumentus. Didesnio RJOT išitraukimo ar įtraukimo į jaunimo politikos planavimo ir įgyvendinimo procesus, RJOT atstovų bei JRK teigimu, pasigendama Kauno m. ir Panevėžio r. savivaldybėse.
- Pasirašius keturšalį bendradarbiavimo protokolą, sulaukta daugiau palaikymo iš Savivaldybės, svarstant teiktus pasiūlymus, nei didesnio RJOT teiktų pasiūlymų ir (ar) rezoliucijų jaunimo problemų sprendimo ir jaunimo politikos regione tobulinimo klausimais skaičiaus.
- Įsivertinant keturšalio bendradarbiavimo protokolo pagrindu priimtų įsipareigojimų įvykdymo rezultatus, aukščiausias vertinimas (5 balai) vieningai žymėtas Akmenės r. ir Utenos r. RJOT atstovų ir JRK, 4 balai skirti Kauno m. RJOT atstovų bei JRK.
- Kitų dviejų keturšalio bendradarbiavimo protokolo šalių – Departamento ir LiJOT – priimti įsipareigojimai ir jų vykdymas RJOT atstovų ir JRK įvertintas teigiamai, atsakymams svyruojant nuo *įsipareigojimai įvykdyti iki gerai, labai gerai* ir pan.
- Apibendrinus RJOT atstovų ir JRK apklausų rezultatus, keturšalio bendradarbiavimo protokolo pasirašymas įvertintas kaip naudingesnis RJOT nei Savivaldybei. Vieningai aukščiausiais balais (4–5 balai) žymėtas Akmenės r., Pakruojo r. ir Šilalės r. RJOT atstovų bei JRK vertinimas.